

Power Play

Tento text vznikl v období, kdy čeští novináři na sportovních stránkách novin podrobně rozebírali pětileté výročí olympijského vítězství v Naganu. Vy jej možná budete číst v době, kdy bude vrcholit česká hokejová play-off, popřípadě spory o stavbu nějaké pražské hokejové haly.

Jeden z aktérů tohoto článku je znám jako vášnivý hokejista. Ale to vše ještě neospravedlňuje náš titulek. On je to totiž všechno jeden velký "hokej".

Společnost Sun Microsystems se poslední dobou objevovala na stránkách světových médií v souvislostech, které ji rozhodně nemohly těšit. V lednu tohoto roku vykázala vůbec nejhorší finanční výsledky za celou svou historii a o měsíc později se cena jejích akcií propadla na 52týdenní minimum. Není tedy divu, že v únoru společnost podnikla mohutnou mediální ofenzivu, která jí měla vrátit někdejší lesk. Výsledky však rozhodně nebyly jednoznačné. Vrcholem celého mediálního tažení bylo setkání s finančními analytiky, které se uskutečnilo v Kalifornii ve dnech 24. - 25. února. Na první den totiž připadlo 21. výročí založení společnosti. Nám to tak nepřijde, ale v USA je dosažení 21. roku významným mezníkem - od tohoto okamžiku můžete legálně navštěvovat výčepní zařízení. Výkonný ředitel Scott McNealy tuto skutečnost také nezapomněl zmínit, i když přiznal, že to na nějakou bujarou oslavu příliš nevypadá. Jeho společnost je totiž nucena měnit svou dosavadní strategii. McNealy se celá léta vysmíval osobním počítačům i jejich výrobcům a zdůrazňoval technologickou nadřazenost vlastních produktů. Tato povýšenost je zřejmě minulostí - představitelé Sunu sice i nadále rádi zdůrazňují, že do výzkumu investují až 25 % příjmů, ale jinak jsou opatrnější a například o Dellu už neříkají, že je obyčejným "intelovským resellerem".

A právě v únoru bylo oficiálně potvrzeno, že Sun začíná kromě vlastních procesorů Sparc podporovat také intelovské čipy. Pro začátek sice jen v "ultratenkých" serverech (blades) a v podobných ultratenkých klientských stanicích, avšak i tak lze s trochou nadsázky říci, že Sun jednou nohou vstupuje na platformu PC. Podívejme, kam jej dovedly požadavky uživatelů, volajících po levnějších řešeních a rychlejší návratnosti investic... Dostí však přehánění, vlajkovou lodí společnosti Sun zůstává i nadále procesorová platforma Sparc, která je dnes ze všech riscových technologií nejviditelnější. Sun chtěl dokonce dodat svým procesorům lesk tajuplným tvrzením, že se při příležitosti analytického mítinku očekává "nejvýznamnější ohlášení od vzniku procesorů Sparc". Nakonec se z toho vyklubala technologie Niagara, která je od nynějška v produktové řadě Sunu označována jako UltraSPARC V.

Z hlediska finančních trhů byla zajímavá docela jiná zpráva. Zatímco Sun celý únor sliboval novou, agresivnější cenovou politiku (některé serverové modely skutečně zlevnily až o 35 %), ztratil přitom jednoho ze svých významných zákazníků. Filmové studio Pixar 7. února oznámilo, že přestává do svých digitálních studií nakupovat sunovské počítače a začíná obracet zrak směrem k intelovským systémům založeným na Linuxu. Pravda, příjmy od Pixaru se v celkovém účetnictví společnosti Sun ztratí jako sněhová koule na ledovci, ale i ze sněhové koule může vzniknout pořádná lavina. A když k tomu připočítáme ještě rozhodnutí amerického odvolacího soudu, který pozastavil předchozí prosincový verdikt, podle něž musí Microsoft zahrnout do systému Windows XP sunovskou Javu, zjistíme, že únor nebyl v konečné bilanci pro Sun nijak zvláště úspěšný. Scott McNealy, známý hokejový nadšenec, to vyjádřil po svém: společnost Sun sice určitě brzy naskočí do hry, ale zatím stále ještě sedí na trestné lavici...

Koučování z Redmondu

Pakliže tedy přistoupíme na terminologii Scotta McNealyho, hrají Bill Gates a Steve Ballmer v pomyslném souboji těchto osobností přesilovku. Ani Microsoft však nepředvádí tak oslnivou hru, jak se ukázalo z podrobné finanční zprávy, kterou společnost koncem ledna odevzdala americké Komisi pro cenné papíry. Máte-li po ruce minulé číslo Chipu, můžete si v něm nalistovat informaci, že Microsoft vykázal nárůst obrátu i zisku. Podle podrobného hlášení se zdá, že na tom mají zásluhu především redmondští účetní. Podobný nárůst vykázal pouze segment Information Worker (tj. produkty okolo balíku Office), zatímco divizi Windows se snížil jak obrát, tak zisk. Jedinou další ziskovou částí je divize Server Platforms. Na druhé straně jsou zde ještě internetové aktivity MSN (ztráta 157 mil. USD), divize Business Solutions (produkty jako Great Plains a Navision - souhrnná ztráta 100 mil. USD), CE/Mobility Platform (ztráta 39 mil. USD), a především segment Home & Entertainment, kam patří mj. herní konzola Xbox. Provozní ztráta této divize se v meziročním srovnání zdvojnásobila na 350 milionů USD.

Toto číslo lze interpretovat různě. Na jedné straně je pravda, že Microsoft své konzoly prodává se ztrátou (100 - 200 USD za kus), takže vyšší ztráta vlastně znamená razantnější pronikání na trh. Na druhé straně v Redmondu sami přiznávají, že jsou prodejem svých herních konzol zklamáni. Proto také počátkem roku Microsoft oznámil, že plánovanou produkci snižuje, a v tomto smyslu informoval i své hlavní dodavatele. Nejvíce na to doplatila firma Focus Enhancements, která pro Microsoft vyrábí analogové grafické akcelerátory FS44x4 a již jde o holou existenci. O další budoucnosti firmy se má rozhodnout v březnu.

Mezi postiženými najdeme i slavnější jména. Jedním z hlavních dodavatelů grafických technologií pro Xbox je společnost Nvidia. Nvidia má však také své metody - arbitrážní řízení skončilo začátkem února a přisoudilo jí kompenzaci ve výši 40 milionů USD.

Microsoft se tedy pustil do hry naplno. Svědčí o tom i zpráva z přelomu ledna a února, podle níž Microsoft jednal o odkoupení herní divize francouzského koncernu Vivendi. Zde byly ve hře některé velmi známé tituly, mj. třeba Diablo nebo WarCraft. Počátkem února obě společnosti tuto zprávu odmítly jako "čirou spekulaci". Že by se na tom podepsaly ostatní výše uvedené skutečnosti? Možná si Microsoft jen vybírá oddechový čas.

Karel Stachovec

Situace na burze

Únor nebyl z hlediska burzovních pohybů příliš živým měsícem. Chipem sledovaný index NASDAQ kolísala nahoru a dolů, aby nakonec ve sledovaném období vykázal pokles o 1,5 %. Tomu odpovídá i statistika jednotlivých titulů - propadů bylo zhruba dvakrát více než nárůstů. Všude pochopitelně najdeme výjimku. Tou je v dnešním přehledu firma Rambus, jejíž akcie podražily 29. ledna o více než čtyři dolary. Příčinou byl verdikt washingtonského odvolacího soudu, který zamítl předchozí rozsudek, podle něž byl Rambus usvědčen z nezákonného postupu při vymáhání licenčních poplatků. Firmě Rambus se tak otvírá cesta k dalším příjmům, z čehož jistě nemají radost světoví výrobci čipů SDRAM, které přitom tvoří 40 % celosvětových dodávek paměťových modulů. Rambus je obecně velmi neklidným titulem v roce 2000 cena jeho akcií vzrostla během jediného týdne o 61 USD, přičemž za vším stála pouhá agenturní zpráva, podle níž si Rambus vymohl právo na licenční poplatky od japonských producentů paměťových obvodů.

V jiných částech světa byli investoři podstatně klidnější. Kurz akcií společnosti Infineon, která by měla být rozhodnutím amerického odvolacího soudu poškozena nejvíce (s Infineonem se Rambus soudí o největší sumu), se na frankfurtské burze takřka nepohnul. Za dalšími dvěma vzestupy zřejmě stojí finanční výsledky. Firmy Nvidia a Real Networks si totiž vedly relativně dobře. Nvidia sice vykázala pokles obrátu a zisku, ale investoři zřejmě čekali něco mnohem horšího. U firmy Real Networks zase dokázali mírně zvýšit obrát a snížit ztrátu z loňských 11,8 na současných 2,46 milionu USD.

Také na červenou polovinu tabulky mají největší vliv publikované finanční výsledky. To platí zejména na propad mediálního konglomerátu AOL Time Warner, jemuž se podrobněji věnujeme v přehledu výročních zpráv. Akcie AOL se po oznámení historicky rekordní ztráty propadly o plných 14 % a od té doby takřka nepřetržitě zlevňují. V tomto případě se asi není čemu divit. Z pěti největších propadů můžeme finanční výsledky označit za hlavní příčinu v dalších dvou případech, a to u společností Ericsson a Borland. V případě Ericssonu zřejmě investoři nevěří optimistickým prohlášením současného managementu; čísla konečkonců příliš veselá nejsou. Borland zase navzdory relativně vysokému nárůstu obrátu (14 %) vykázal 50procentní pokles zisků, a navíc investory varoval, že ani první kvartál nebude příliš povedený.

Připomeňme si, že firma SonicBlue se ve spodních patrech objevuje druhý měsíc po sobě, což naznačuje, že to s její budoucností nevyvádá příliš růžově a že stále nemůže najít solventního kupce. O společnosti BEA Systems jsme se toho v poslední době příliš mnoho nedoslechli, ale v souvislosti s postavením jejích konkurentů (mj. právě Borland) můžeme spekulovat o nadcházejícím rušném vývoji v oblasti middlewaru, iniciovaném zřejmě prosincovým odkoupením firmy Rational Software společností IBM.

Vzestupy...				
Firma	Kurz akcií		Změna	
	24. 1.	24. 2.	Absolutní	Relativní
Rambus	7,19	14,86	7,67	106,68 %
Nvidia	10,17	13,02	2,85	28,02 %
Real Networks	3,54	4,18	0,64	18,08 %
Transmeta	1,16	1,30	0,14	12,07 %
Adobe	25,87	28,36	2,49	9,62 %

... a pády

Firma	Kurz akcií		Změna	
	24. 1.	24. 2.	Absolutní	Relativní
Ericsson	8,36	6,79	-1,57	-18,78 %
SonicBlue	0,36	0,29	-7,00	-19,44 %
BEA Systems	12,44	9,99	-2,45	-19,70 %
Borland	13,33	10,17	-3,16	-23,71 %
AOL TW	14,11	10,06	-4,05	-28,70 %

Co na to finance?

Dnešní přehled finančních výsledků zahájíme krátkou glosou k výroční zprávě společnosti AOL Time Warner. Tento ohromný konglomerát vznikl fúzí největšího amerického internetového providera (AOL) a největšího mediálního koncernu (Time Warner) a opět se zapsal do historie, a to rekordní roční ztrátou ve výši 98,7 miliardy USD. Něco se dalo tušit už počátkem ledna, kdy ze své funkce po dlouhých tahanicích odstoupil Steve Case, zakladatel někdejší firmy AOL. Právě internetové aktivity stojí za zmíněnou gigantickou ztrátou. V souvislosti s publikováním katastrofické výroční zprávy došla trpělivost i Tedu Turnerovi, který patřil k hlavním postavám společnosti Time Warner. Po jeho demisi leží osud celé společnosti na bedrech nově jmenovaného výkonného ředitele Dicka Parsonse. AOL Time Warner tak bezpečně vede žebříček 25 největších ročních ztrát vykázaných veřejně obchodovatelnými společnostmi.

Do našeho přehledu se vešly i společnosti, které své fiskální období uzavírají koncem ledna. Z těchto titulů byly patrně nejvýznamnější společnosti Cisco a Dell, a obě mohly být více než spokojeny. Společnosti Cisco se podařilo o polovinu zvýšit svůj zisk na konečnou hodnotu 991 milionů USD, a to i přes mírný pokles obratu (z loňských 4,8 na současných 4,7 mld. USD). Dell pak roste v obou ukazatelích (obrat 9,7 oproti loňským 8,1 mld. USD, zisk 603 oproti 456 mil. USD). Troufalejší analytické komentáře konstatují, že Dell i Cisco dokáží růst i v současném nepříliš příznivém období, protože se jim daří přetahovat zakázky svým konkurentům.

Nesmíme zapomenout na evropské telekomunikační giganty Alcatel a Ericsson, jejichž výsledky byly očekávány s velkým napětím (a s minimálním optimismem). Z tohoto srovnání vyšel lépe Alcatel, jemuž se podařilo snížit loňskou ztrátu na současných 1,12 mld. eur. Ericsson loňskou ztrátu více než zdvojnásobil (8,3 mld. korun), ale vedení společnosti věří své strategii i nadále a doufá, že se vrátí do černých čísel ještě před koncem roku.

V Evropě najdeme i úspěšnější firmy. Philips a Tiscali sice zůstávají ve ztrátě, ale tu postupně snižují, a navíc navyšují obrat. Velmi příznivě pak byly přijaty výsledky společnosti SAP (obrat 2,275 mld. eur, zisk 474 mil. eur), o níž se tvrdí, že "odhodila zátěž dotcomové éry".

Zaměříme-li se na meziroční srovnání, zřejmě v pomyslné soutěži jednoznačně zvítězí východoasijské koncerny. NEC a Toshiba sice také zůstávají ve ztrátě, ale ta se zřetelně snižuje, na čemž se pozitivně podepisuje jejich ústup od produkce polovodičových komponent. Výrobci tradičních zařízení (Canon, Ricoh) docela slušně prosperují, a čistý zisk společnosti Sony ze zvýšil dokonce na dvojnásobek (125,4 mld. jenů oproti loňským šedesáti).